

ליקוטים
דע את
טהרתך
פנימיות כח טהרת המקוה

בלבבי משכן אבנה

השיעורים של הרב זמינים ב"קול הלשון"

073.295.1245 | ישראל | 605.313.6660 USA

נשמח לקבל הערות והארות,
וכן תוספות קצרות על
הקונטרס, על מנת לתקן
ולהוסיף במהדורה הבאה
בע"ה.

כמו כן, המעוניין לסייע להגיה
את הקונטרס כל שבוע לפני
צאתו, יפנה למערכת.

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

ומקיישים: כוכבית [*]

סולמית [#] -<

במספר שיעור] -<

סולמית [#]

© כל הזכויות שמורות

מידי שבוע יוצא לאור קונטרס
'אאלפך חכמה',
שכל שבוע עוסק בתיבה אחרת.
המעוניין להצטרף לרשימת התפוצה
(דרך המייל/פקס)
ישלח בקשה במייל

bilvavi231@gmail.com
מדרכי הקדושה עדיף לשלוח בקשה
דרך הפקס
03-5480529

ללקיחת חלק בהוצאות
הגדולות של הדפסת הספרים
לזיכוי הרבים, ניתן לצור קשר
עם מערכת
'בלבבי משכן אבנה'
טלפון: 052.763.8588
פקס: 03-5480529
ת.ד. 34192 ירושלים 9134100
bilvavi231@gmail.com

ב	לצנן אש התאווה על ידי טבילה במים קרים
ב	דמעות – שורש טהרת מקוה ומעיין
ב	מהות טהרה במעיין
ב	היחס בין רחיצה לטבילה
ג	עדיפות טהרה בים על טהרה במקוה
ג	פנימיות הים הוא כח של מקוה
ד	שורש מקוה טהרה ד מהות טהרה במקוה – קו, תקוה, השתוקקות
ה	מקוה – חיבור המים תחתונים למים עליונים
ה	שורש הטהרה בנפש
ה	מקוה – קבלת חיים חדשים על ידי הסתלקות האדם במים
ו	ההבדל בין טבילה במקוה לטהרת יום כיפור
ו	טהרת יום כיפור על ידי הקב"ה – למעלה ממדרגת מים עליונים
ז	אלול מדרגת מקוה, יום כיפור במדרגת ים
ז	מקוה – חזרה לצורת אדם
ח	סילוק הטומאה – חזרת הקרירות של עפר לקרירות של מים
ח	מקוה – טהרה במדרגת מקוה
ט	תשובה – טהרה בעצם
ט	תפילה נתקבל בבחינת מקוה, תשובה נתקבל בבחינת עצם
ט	טהרת המקוה לעומת טהרה שעל ידי הקב"ה
י	יום כיפור - טהרה מהעצם שלפני יצירת הולד
יא	עומק טהרת יום כיפור
יא	רוח הטומאה – חיבור הרוח לעפר, לעומת רוח טהרה – חיבור הרוח למים
יב	טהרת מקוה אינו יציאה לגמרי מעפר, לעומת טהרת ים שהוא חיבור למים
יג	מים של ראש השנה ומים של יום כיפור
יג	מבול – טהרת העולם
יג	גילוי טהרת העולם על ידי ברד דקדושה שמתגלה בכל טבילה במקוה
יד	שתי מדרגות של רחיצת כל הגוף – סילוק העפר וסילוק המים תחתונים
טו	טהרת מקוה וטהרת מעיין
טו	שלשה מדרגות של עסק התורה – נטילת ידים, מקוה, ומעיין
טז	טהרה למעלה ממדרגת ממעיין – טהרת כל העולם לעת"ל
טז	טהרה דלעת"ל – טהרת כל העולם
יז	מדרגת טהרה דלעת"ל מגלה שמעיקרא אין טומאה
יז	תשובה וטהרה למפרע
יח	נגיעה בטהרה עליונה שעל ידי הקב"ה כביכול
יח	טהרת מקוה אינו טהרה השלימה
יח	טהרה מקוה מגלה רק בחינת מ"י שבמים
יט	טהרה במעיין
כ	טהרה על ידי מים שאין להם סוף – למעלה ממדרגת ממעיין

לצנן אש התאווה על ידי טבילה במים קרים

עומק גילוי הקרירות בנפש יוצרת באדם רק מערכת של איזונים. כשיש לאדם ריבוי של אש, התלהבות דקדושה, אז הוא צריך להשתמש בקרירות לשם מה? לשם איזון.

יש כמה צורות ופנים איך משתמשים בכח הקרירות בנפש, אבל צריך להשתמש בקרירות בנפש לא ככח לעצמו אלא לאזן את הנפש. ומצד כך, החמימות הוא כח לעצמו, כח התנועה. אבל הקרירות לשם מה באה? רק לאזן. ומצד כך, בהיפוך מחמימות שהיא כח לעצמו, הקרירות היא לא כח לעצמו אלא רק ככח לאזן כח אחר. כאשר ישנה לאדם התלהבות, הוא יכול לאזן את הדבר באופן של מים קרים.

הכח להשתמש במים קרים כפשוטו, רבותינו נותנים עצה פשוטה, שכאשר מתעורר באדם כח התאוה, מה הוא יעשה בפועל? לשתות מים קרים, ובאופן אחר - לטבול במים קרים. כי זה מקרר ומצנן את תכונות הנפש של אדם. זה עד ההגדרה מעשית של כח המים קרים בפועל. (מהות המידות 035 מים - כח הקרירות)

דמעות - שורש טהרת מקוה ומעיין

מצד התפיסה החיצונית, הדמעות הם חלק ממים שמכשירין לקבל טומאה, אבל מצד הפנימיות, מים הוא שורש הטהרה - המקוה, ויתר מכך, מעיין של מים חיים. (מהות המידות 037 מים - דמעות)

מהות טהרה במעיין

על הפסוק "טובל בשמן רגליו", דורשים חז"ל: 'נעשה לו כמעין'. המעיין מוציא מים, לא שמן. יש כאן שתי נקודות. מה שטובל בשמן, זה טהרה במים שירד למטה, זה לא רק שמן רגליו, אלא זה הפך להיות במדרגה של מים של מעיין. כל מעיין זה מים מתוקים, לא מים מלוחים.

המים התחתונים שנתקנים למטה נקראים מעיין, וכאשר הם מתגלים למעלה הם נקראים

עבים. אלו הם שתי תיקונים בכללות למרירות של יסוד המים שבוכים 'בעינין למהווי קמי מלכא', המרירות של המים. איך נתקן המרירות הזו של המים? בכללות ממש, יש שני מהלכי תיקון. מהלך אחד של תיקון למים הוא, שהמים עולים למעלה בסוד עבים, ושם המים נמתקים. ומהלך שני של תיקון למים מכח הברורים שנעשים למטה, המים הופכים להיות מתוקים. וזה סוד מעיין, מים חיים.

המרירות היא בבחינת מות, "מר ממות". והמתיקות הוא מקור נקודת החיים. וכאשר המים נתקנים למטה הם מתגלים באופן של מעיין. (מהות המידות 038 מים - פסולת כח השמיעה ותיקונו)

היחס בין רחיצה לטבילה

כאשר האדם טובל במקוה, מתי טהרתו? לא בשעה שהוא נמצא במים, אלא בשעת יציאתו מן המים.

עומק החורבן שמתגלה מכח הרחיצה של בת שבע, רחיצה דקלקול, היפוך הרחיצה דתיקון שמתגלה במשה אבינו לרחוץ ביאור שמכח כך הוא עולה, "כי מן המים משיתיהו" - בדוד המלך, מתגלה אבחנה שאותו רחיצה יוצר פנים הפוכות. הפגם שנתגלה בשורש בנין הבית המקדש הוא, שהמים נפלו למדרגת רחיצה דקלקול.

הרחיצה הביא לשורש הפגם, היא לא הביא את שורש תיקון. עומק הדבר, רחיצה דפגם שמתגלה בדוד המלך היא לא הרחיצה שכאשר האדם יוצא מן המים הוא מביא לנקודת טהרה. הרחיצה דתיקון מתגלה רק במשה רבינו, "מן המים משיתיהו", שהטהרה חלה ביציאה מן המים כאשר האדם עולה מן המים. "מן המים משיתיהו" - שם חל טהרתו. אבל כשמתגלה רחיצה, יציאה מן המים, שהיא לא מביא לטהרה - שזה הרחיצה שמתגלה אצל דוד - אז מה זה הופכת להיות? חרב, חרבה. כאן שורש לחורבן הבית.

יציאה מן המים על ידי רחיצה דקדושה היא מקור

פעמים פתוח ופעמים נעול. לעומת זאת, ים, שהוא תמיד פתוח, עומק הדבר, כי הים תמיד כולל הכל. דבר נעול ענינו, שמחמת שהוא לא כוללת את הפרט שבא להכנס אליו, לכן הוא נעול בערכו. וכאשר הוא מקבל אותו, הוא נקרא נעל, וכאשר הוא אינו מקבל אותו, נקרא נעול.

(מהות המידות 045 ים - שורש תפיסת תשובה)

פנימיות הים הוא כח של מקוה

"ולמקוה מים קרא ימים". שם החיצוני שלה נקרא ים, ושם הפנימי של הים נקרא מקוה ימים. יש כאן שורש וענפים. השורש של הים - זה מקוה. הענף של הים - נקרא ימים. אבל מה מגלה אותו כריבוי מים של אחדות ולא כריבוי מים של פירוד? מה שהוא נקרא "מקוה", מלשון קו, תקוה, שכולם מקווים לאותו אחד - זה גילוי כח האחדות שמתגלה מכח הריבוי שבמים.

מתי כח הריבוי מתגלה כפירוד, ומתי מתגלה כח הריבוי חל כאחדות?

'כל בי עשרה' - זה ריבוי הגמור. אבל שם נאמר, 'שכינתא שריה'. ואומרים חז"ל שאפילו על אחד יש שכינה. כלומר, כאשר יש ריבוי, וכל אחד מקווה למשהו אחר - זה מרובים, זה פירוד, זה רק עוד עוד פרט ועוד פרט.

אבל כאשר יש ריבוי, וכולם מקבלים דבר אחד, אז כולם מאוחדים. זה "ולמקוה המים קרא ימים". על אף שזה ריבוי של ימים, ואינו דומה טעם דג העולה מצידון לטעם דג העולה מעכו, ואז לכאורה זה ריבוי של ימים - כל ים מלשון ריבוי, אז מדוע זה רבים של אחדות ולא רבים של כפירוד? "ולמקוה מים קרא ימים" - אם כולם מקווים אליו, אז התקוה הזו היא זו מאחדת את הכל.

אומרים חז"ל, 'תכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, ורקיע דומה לכסא הכבוד' - כלומר, הים מחזיר את הכל לכסא הכבוד, ששם שורש כל הנשמות כולם, שהם מאוחדות. 'גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד'. זה גילוי הים - שנמשלה לתשובה. בים, הכל חוזר בחזירה לאותו מקום.

הטהרה, שהאדם יוצא מן המים והמים מטהרים אותו. אבל אם הרחיצה מביא לידי הרהור כביכול בבת שבע, לפי ערכו של דוד שאין לנו השגה בו, אבל זה לא רחיצה שלא מביא לטהרה - נמצא שהרחיזה במים מהי פועלת? מציאות של חרבה. כאן מתגלה מה שבהמ"ק נחרב.

כל מה שמתגלה שהרחיזה היא קלקול היא מחמת שהגדרי הרחיצה יוצאים מהמים. אבל אם היציאה בצורה נכונה, אז היציאה מן המים הופכת להיות טהרה. זה הדין של טבילה, זה הצורה של כיוור דקדושה שמתגלה בבית המקדש, זה מדיני טבילה, קידוש ידים ורגלים, מיסך רגליו, וכו', כל הדינים של טבילה וטהרה בבית המקדש.

אבל כאשר יש כניסה להמים ויציאה מהמים אשר היא לא טהרה, אז היציאה מן המים הופך להיות חרבה, והמים אלו הופכים להיות שורש חורבן בית המקדש.

יש דין בתשעה באב שאם יש לכלוך על גביו הוא יכול לרחוץ כדרכו. כאשר הוא בא לרחוץ מהלכלוך, אז היציאה הופכת להיות טהרה.

אבל אם הרחיצה היא לשם תענוג, מה קורה כאשר האדם יוצא מהרחיזה לשם תענוג? בשעה שהוא יוצא מן המים, הסתלק ממנו התענוג. נמצא שהחיות שלו במים ויציאתו מן המים הופך להיות מסולקת. זה חרבה, זה שורש החורבן. רחיצה של מים שיסודה בתענוג, אז כאשר הוא יוצא מן המים, הסתלק ממנו החיות של התענוג. כאן שורש חורבן הבית בעומקו.

לעומת כך, רחיצה שבא על מנת לסלק הטומאה מן האדם - אז כאשר הוא יוצא מן המים מה מתגלה? טהרה.

(מהות המידות 044 מים - בכי)

עדיפות טהרה בים על טהרה במקוה

דבר שפעמים נעול פעמים פתוח, כדוגמא של מקוה, כלומר - יש בה כמה וכמה פנים, ולכן הוא לפעמים פתוח ולפעמים נעול - כי הוא נפרד, הוא לא מצורף. ומבשרי אחזה, שכל מקוה

מהות טהרה במקוה - קו, תקוה, השתו'

קקות

יש טהרה מעיקרא ויש הפיכת טמא לטהור. מדין מים עליונים, יש טהרה מעיקרא. ומדין מים תחתונים, יש הפיכת טמא לטהור.

'מה מקוה מטהר את הטמאים' - 'מקוה' מלשון 'יקוו' המים, אבל ביותר, מים תחתונים בוכים 'בעינין למיהוי קמי מלכא', כי הם 'מקווים' לחזור למים עליונים. מכח כך המים התחתונים הנקווים למקום אחד נקראים מקוה של מים, המים התחתונים הם השורש של מי מקוה.

אילו המים התחתונים לא היו מקווים לחזור למים עליונים, המים לא יכולים לטהר. מי מקוה אינם מקבלים טומאה, אבל אם שיעור המים הוא פחות משיעור המקוה, אז המים עצמם מקבלים טומאה. כאשר המים תחתונים מקווים לחזור למים עליונים, בעומק, התקוה הזו של המים התחתונים היא סילוק הטומאה מהמים עצמם. ויתר על כן, כל טומאה שהופכת לטומאה - מהיכן יונק טהרתו? מהמים עליונים, שאינם יכולים ליפול לטומאה. זה מקור טהרת המקוה.

כח המים לטהר - זה רק אם המים מקווים למים עליונים. אם אין תקוה לחזור להמים עליונים, אין כח למים תחתונים לטהר.

לפי"ז להבין ברור. בלשון חז"ל, מים תחתונים נקראים נקבה, 'מיין נוקבין', ומים עליונים נקראים זכר, 'מיין דוכרין'. האדם הוא בבחינת "מי יתן טהור מטמא", הוא בא משכבת זרע, מטיפה סרוחה, מטומאה.

מה מטהר האדם מטומאתו, אם מעיקרא הוא בא מטומאה?

הקללה שנאמר לנקבה היא, "ואל אישך תשוקתך". עומק הקללה - כל תשוקה הוא השתוקקות, קווי, מלשון מקוה, "נפש שוקקה", נפש מקווה. שוקקה ומקוה - השתוקקות וקווי - הם מאותו שורש (אותיות ק"ו). התחתון משתוקק לעליון. המים התחתונים, שהמים

ביים, כולם מקווים ומייחלים לאותו מקום פנימי. "ולמקוה המים קרא ימים" - אם לא היה כאן מקוה מלשון קו תקוה, אז הימים זה רק ימים של ריבוי של גילוי יסוד העפרף שעל עלמא דפירודא ולא עולם של אחדות.

הגילוי של יסוד המים, שהרבים מתגלים כאחד - זה רק מדין קווי, רק מכח התקוה - קו, שמקווים ומייחלים לדבר. זה הסוד שהתכלת מגיע מן הים. הגמרא במסכת מגילה אומרת, שהתכלת בחלקו של זבולון, בים. עומק הדבר, תכלת ותכלית שורשם חד. כל תכלית, תוחלת, תיחלה מלשון תקוה - שורשם חד. אני תמיד מייחל למה? לתכלית. כל איחול מייחל לתכלית. (בעומק הדק, זה סוד חול שעוצרת את המים, שנמצאת בין הים ליבשה.)

האדם מייחל להתכלית. ומהי התכלית? 'תכלת דומה לכסא הכבוד' - ששם בכסא הכבוד כל הנשמות נמצאים יחד. נמצא, שהייחול הוא למקום האחד. "ולמקוה מים קרא ימים" - על אף שזה ימים וזה ריבוי, אבל מצד שזה מקוה המים, אז יש את האיחול לתכלת שדומה לים, ואז בכל ים מתגלה מעין כסא הכבוד - אז מתגלה אחדות במים, בים. 'ים דומה לכסא הכבוד' - אז במים מתגלה התקוה והייחול לכסא כבודו יתברך. זה מה שמחבר את ההתפרטות של המים והופך את ריבוי של המים לגילוי האחד (מהות המידות 045 מים - ים).

שורש מקוה טהרה

מעיקרא, המים היו ממלאים את הכל - הכל היה טהרה. ביצירת היבשה, חל עפר, חל שורש הטומאה בעולם. שם נאמר "יקוו המים", וזה שורש מקוה טהרה, ומכאן ואילך כל טהרה נעשה על ידי מקוה של מים. בראשית היצירה, היה עולם של מים, עולם של טהרה. שורש הטומאה התחיל ביבשה, בעפר.

בראשית היצירה, מים בשורשו הוא טהרה. ובהתפשטותו של המים, כאשר נעשה היבשה, שם המים נעשה מקור לטומאה. (מהות המידות 046 מים - טהרה)

הנקבות", משתוקקים למים העליונים שהם מים זכרים.

הטומאה בא מתאוה - שהאשה לא משתוקקת איליו, אלא הבעל משתוקק איליה. באשה משתוקקת לבעלה לתשמיש, יש מעשה מצוה לרצויי, לרצות אותה. תשוקת האשה לבעלה - היא גופא מקור הטהרה של האדם, של "מי יתן טהור מטמא", ששם הטומאה של התאוה הופך להיות טהרה.

הטומאה חלה רק בתאוה של הזכר לנקבה - כאשר הבעל משתוקק ומתאוה לאשתו. תשוקת מים תחתונים למים עליונים, תשוקת אשה לבעלה - זה בבחינת מקוה, שהמים התחתונים, הנקבה, מקווה למים עליונים, הזכר.

וא"כ, כח המקוה, שמטהר טמאים - הוא מדין טהרה מעיקרא. מה שמטהר את טיפת האדם שנולד מטומאה, הוא - תשוקת האשה לבעלה, וזה מגלה טהרה מעיקרא בהאדם. (שם)

מקוה - חיבור המים תחתונים למים עליונים

מים שיש להם סוף - הם מים המטהרים, מטומאה לטהרה, מדין מי המקוה, הפיכת טומאה לטהרה, צירוף מים תחתונים למים עליונים. זה סוד מים, חיבור מים לאש, יניקתו ממקום של טהור מעיקרא, שהוא הגילוי עליונה של טהרה. (שם)

שורש הטהרה בנפש

יש אדם שעבר עבירה, ועשה תשובה. זה הגילוי של "מי יתן טהור מטמא", הפיכת טומאה לטהרה.

ויש אדם שהיה לו הוא אמינא לעבור עבירה, ולבסוף לא עבר. והוא בחינת בינוני. מי שעובר בחטא בפועל נקרא רשע, ומי שהיה רוצה לעבור עבירה אבל לבסוף לא עבר, נקרא בינוני, וכמו שהגדיר הבעל התניא.

ולמעלה מכך, יש את הצדיק, שלא עוד לא עובר עבירה, אלא גם מעיקרא לא רצה לעבור העבירה. אין לו שום הוא אמינא לעבור עבירה. בעומק, זה בא ממדרגה העליונה של טהרה, שהוא למעלה מגדרי טומאה וטהרה. ומהצדיק הזה נמשך טהרה, רוח תשובה, לכל העולם.

בכל אדם יש את שלשה מקומות אלו בנפש. יש מקום בנפש ששם האדם נכשל בעבירות בפועל, רחמנא ליצלן. ויש מקום פנימי בנפש, ששם האדם מונע את עצמו מחטא, על אף שהיה רוצה לעבור את העבירה. אבל יש עוד מקום פנימי יותר בנפש: מקום בנפש שאין לאדם שום הוא אמינא לעבור עבירה.

כאשר האדם עושה תשובה, הוא צריך למשוך הטהרה מאותו מקום הפנימי בנפש שלעולם אין הוא אמינא בעולם לעבור עבירה. ומשם, האדם מושך טהרה לכל קומת נפשו כולה.

כל המשכה בעולם צריך לבוא מהנפש עצמה. מאיפה האדם מושך טהרה לכל העולם? מאותו מקום פנימי בנפשו שאין לו שום הוא אמינא לעבור עבירה. וממקום הזה, האדם מושך טהרה השלימה אל תוך המקום בנפשו שנכשל בעבירות רחמנא ליצלן.

זה גילוי הטהרה השלימה, בבנין נפש האדם. (שם)

מקוה - קבלת חיים חדשים על ידי הסתל' - קות האדם במים

כל הגדרה של טהרה הוא נקיון. אומרים חז"ל דברים ידועים מאד, כאשר האדם נכנס למים של המקוה, הוא דומה למת, וכאשר הוא יוצא ממי המקוה, הוא נעשה בריה חדשה. לכן טהרתו לא נעשית בכניסתו למים אלא ביציאתו מן המים. כניסה למים הוא בחינת מיתה, ורמז לדבר, מים קרים בגמטריא מות, וגילוי החיים החדשים הוא ביציאה מהמים.

בלשון ברורה ופשוטה, בכל מיתה, האדם נכנס לעפר, "אל עפר תשוב". הוא קבור בעפר, וגופו נעשה לרמה ותולעה של העפר. אבל

במקוה, לאיפה הוא 'נקבר'? שם האדם נקבר במים. (וזה סוד עצמות יוסף שנקברו במי הנילוס.) כאשר האדם יוצא מן המים, שהוא שורש החיות - אז הוא מקבל מים חדשים. "מים חיים" - הוא יוצא מהמים, ומקבל חיים חדשה. זה הגדרת טהרה.

מצד כך, בכניסה למקוה צריך להיות כל גופו במקוה. אין שם דין של 'רובו ככולו' - למה? כי במי מקוה, צריך את הכל. אין כאן דין של שיעור. זה דין שכל כולו של האדם יהיה בתוך המים. אם יש משהו ממנו שהוא חוץ מהמקוה, אז הוא אינו מקבל טהרת המקוה.

טהרת יום כיפור על ידי הקב"ה - למעלה ממדרגת מים עליונים

ועומק הדבר - כי כל החיים החדשים שהוא מקבל מטהרת המקוה הוא רק אם הוא 'מת' בתוך המים. אם יש משהו ממנו שהוא חוץ מהמים, אז חלק הזה אינו 'מת'. כאשר יש משהו מגופו שהוא חוץ מהמקוה, נמצא שהוא אינו 'מת' לגמרי. החיות החדשה מהמקוה נמשכה רק לאחר ההסתלקות הגמורה שהיה לו במים.

כאשר האדם בא לטבול במקוה, הוא צריך 'להסתלק' שם לגמרי, בתוך המים. ואז הטהרה חלה ביציאתו מהמים, ששם הוא מקבל חיים חדשים.

ועומק הנקיון של יסוד מים, מדין מקוה, בעומק מונח כאן היסוד, שהוא צריך להיות כולו במים, ולא רק חלקו במים. בדין רחיצת פניו ידיו ורגליו, רוחצים חלק בלבד. רחץ יש בו אותיות צר - כלומר, חלק. ברחיצה, אין שם דין שצריך להיות כולו במים. רק חלק גופו בלבד צריך להיות במים. לעומתו, הטהרה במי מקוה כל יסודו הוא להיות כולו במים.

והטהרה הזו של המי מקוה היא זו שמסלקת המות מעליו. (מהות המידות 047 מים - נקיות)

ההבדל בין טבילה במקוה לטהרת יום

כיפור

עומק הטהרה ביום כיפור לא רק כמו שהאדם טובל במקוה בשאר השנה.

עומק הטהרה ביום כיפור הוא - זה לא דין של "יקוו המים" שהיה מים דיום שלישי. וגם זה לא המים של יום שני, לא אפילו המים עליונים שהם שמים, שיש בהם אש ומים. אלא הטהרה

הזה בא ממקום שהכל מליאה במים. אין שם טומאה - ואין שם טהרה. זהו מקום השלם.

בלשון ברורה, זהו השלימות שמגלה 'לית אתר פנוי מיניה', של "כבודו מלא עולם". הזוהמא של הנחש הסתיר את כבוד ה', ונקיון מחזיר את כבוד ה' ואז חוזר הכל ליום ראשון דמעשה בראשית ששם הכל מליאה במים - כלומר בעומק, הכל מליאה בהאור שהכל שלם.

זה "ואעביר את הטומאה מן הארץ". ואם אין טומאה, גם בעומק אין טהרה. ואז הכל שלם, הכל מלא באורו יתברך.

הדברים עדיין סתומים, ומפני קוצר הזמן אי אפשר להאריך יותר ולהבין מהי מהי התפיסה העליונה הזו של נקיון הזה, שהעולם מלא מים. אבל, עומק הטהרה המתגלה ביום כיפור הוא למעלה מטהרה הבאה ממים עליונים שנמצאים בשמים, אלא עומק הטהרה ביום כיפור בא מיום ראשון דמעשה בראשית, ששם אין חטא, שם אין עון, שם אין גהנים. שם יש רק גילוי של "יום אחד". שיתגלה לנו בשלימות, במהרה בימינו, אמון. (שם)

אלול מדרגת מקוה, יום כיפור במדרגת ים

ידועים דברי חז"ל, תפילה נמשלה למקוה, מה מקוה לפעמים פתוח ולפעמים נעול, אף תפילה פעמים נשמעת פעמים לא נשמעת. לעומת זאת, תשובה נמשלה לים, הים תמיד פתוח. א"כ במים יש גילוי של מקוה וגילוי של ים. מקוה נמשלה לתפילה, וים נמשלה לתשובה.

בסדר הימים של אלול ותשרי, בתחילה יש ימי תפילה. באלול משה עלה להר להתפלל ארבעים יום. ויש עשרת ימי תשובה ששורשם ביום כיפור שהוא זמן תשובה לכל.

הגילוי בעומק הוא, המים עצמם מתחלק לאותיות מ' י', ים. בגמ' אומרת, טהרה הוא כל בשרו במים, וכמה שיעורו של מקוה, מ' סאה. א"כ במי המקוה שמטהרים, זה המ' שבמים.

לעומת זאת, יום כיפור שהוא תשובה,

שנמשלה לים, הרמב"ם אומר שאע"פ שתשובה מועיל בכל מקום, בימים הללו מועיל טפי. גילוי תוקף התשובה נקרא ים, זהו יום הקדוש יום כיפור.

א"כ ארבעים יום של אלול, זה גילוי של תפילה, זה גילוי של מקוה, מ' סאה. הגילוי של יום כיפור זמן תשובה הוא ים. עומק ההבדל בין כל הארבעים יום ליום כיפור הוא, שבכל הארבעים יום אנחנו באים מדין תפילה, מי המקוה, וביום כיפור באים מכח מדרגת תשובה, ים תשובה.

מקוה - חזרה לצורת אדם

אבל בהגדרה יותר חדה וברורה.

הגילוי של ימים הללו, ארבעים היום (של אלול עד גמר יום כיפור) הם מי מקוה, אומרים רבותינו מקוה אותיות קומה, לרמז שכל קומתו של האדם צריך להיות בהמים. מקוה מוציא האדם ממצב של היפוך קומה. כאשר האדם שוכב, זה היפוך קומה, זה ביטול כל קומתו. כמו במיתה, הוא שוכב, הוא לא בעל קומה. אדם חי הוא בעל קומה. מים של מקוה, שמטהרים מאבי אבות הטומאה, מוציאו ממצב של שוכב למצב של קומה, מעמיד את כל הקומה של האדם.

ומצד כך, מקוה נמשלה לתפילה, שהוא "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה", זה שיעור קומה. תפילה אינו רק על פרטים. תפילה הוא "מדברים העומדים ברומו של עולם", עומק הדבר, שהתפילה מעמיד האדם ברומו של עולם, התפילה מעמיד כל קומתו של האדם.

סילוק הטומאה - חזרת הקרירות של עפר לקרי רות של מים

מקוה הוא גילוי כל קומת האדם. "ורחץ בשרו במים", וצריך שהיא כל בשרו במים. (זה מדין קומה, לא מדין כל).

כל טומאה מגיע בשורשו ממקרה לילה, שנאמר להדיא שהוא טומאה. יסוד המים יש

בה תכונה של לחות וקור. חז"ל אומרים שהעפר נעשה ממים שנתקררו ונעשה שלג, שנעשו ארץ. מאיזה יסוד נובע הטומאה?

הטומאה נקרא "רוח" הטומאה, "ואעביר רוח הטומאה מן הארץ", הטומאה היא רוח. אבל - על איזה יסוד היא שורה? על העפר. אם אין עפר, אין מה על הטומאה לחול.

איך מעבירים טומאה? בבוקר נוטלין ידיים במים. האדם בלילה נעשה שוכב - שם אין לו קומה, והוא נעשה כמו עפר. כאשר האדם מתעורר בבוקר, אז ה'רוח הטומאה' חל עליו. איך מעבירים אותו רוח טומאה? במים.

עומק ההגדרה היא, הרוח שחל בעפר זה רוח טומאה, כי אם אין עפר אין רוח טומאה. בנטילת ידיים בבוקר, האדם עולה ממדרגת עפר למדרגת מים, ואז הטומאה מסתלקת.

איך הטומאה חלה? כל יסוד הטומאה חלה בעפר. הקרירות שבמים נעשה שלג וממנה נעשה עפר, לכן כל חטא נקרא מקרה, מלשון קר, קרירות. אומרים חז"ל שהעפר נעשה משלג, כלומר, מהמים שנתקררו נעשה עפר. קרירות המים - הוא שורש העפר, וזה תולדת החטא. טומאה היא תולדת קרירות שבמים שהפכו להיות שלג וממנו נעשה עפר. זה כל רוח הטומאה שנמצא בעולם.

כל טומאה הוא מקרה. והיציאה ממנה הוא - על ידי "ורחץ בשרו במים", כלומר, לחזור הקרירות של העפר לקרירות של מים. בעפר, הקרירות של העפר הוא קר ויבש, אמנם הקרירות של מים הוא קר ולח, וזה מים מתוקנים.

מקוה - טהרה במדרגת מקרה
יש דבר נפלא מאד.

יום כיפור אסור בחמשה עינויים, ובכללם יש איסור שתייה ואיסור רחיצה - שני איסורים במים. אמנם, עבודת הכהן גדול ביום כיפור לכתחילה (אם לא נעשה בעל קרי) הוא חמש טבילות, אע"פ שיש איסור רחיצה. כל עבודת

הכהן גדול ביום כיפור הוא טבילה. לכאורה יש כאן סתירה. אמת שרחמנא שריה הדבר, אבל דבר זה צריך התבוננות - האם התורה אוסרת רחיצה במים ביום כיפור, איך כל עבודת כהן גדול ביום כיפור הוא טבילה במים?

היסוד מוחלט: המים שבה אסרנו ביום כיפור, והמים שטובלין בהם הכהן גדול, הם לא אותו שורש של מים.

אומרים חז"ל, 'מה מקוה מטהר וכו' אף הקב"ה מטהר את ישראל', מקוה מטהר הטמאים ופעמים פתוח ופעמים נעול. כלומר, הטהרה של המקוה הוא בבחינת מקרה - פעמים כן ופעמים לא.

הארבעים סאה של המקוה הוא בסוד ארבעים יום של תפילה, אבל לא בסוד יום כיפור שהוא סוד ים. יש טבילה למקרה לילה, וכאשר הוא טובל, הוא עדיין נשאר במדרגת מקרה. כל מקוה, אם הוא לא מעיין, עצם יסודו הוא מקרה.

לעומתו, המעיין, שאינה מכסה מימיו לעולם - זה לא מקרה.

מקוה - כל יסודו הוא מקרה. מגיעים מי גשמים, שפעמים יורדים ופעמים לא יורדים. כל מי המקוה מגיעים במקרה. טבילה למקרה לילה הוא במים שעדיין במדרגת מקרה. כמובן שיש את הטומאה של הטיפה הסרוחה, שנקרא 'מקרה', ויש את טבילה במים של מקוה שהוא במדרגת מקרה, וברור שיש הבדל ביניהם. אבל שורש מילה "מקוה" ו"מקרה" קרובים אהדדי. בטהרה במקוה, האדם טובל את הפגם של המקרה בהמקוה - אבל עדיין הוא נשאר במדרגת 'מקרה'.

טהרת ארבעים יום של ימים הללו (מאלול עד יום הכיפור) שהם כמו מי מקוה, שהוא פעמים פתוח פעמים סתום כמו שאומרים חז"ל - עומק הדבר, כי כל הטהרה בימים הללו הוא בבחינת מקוה שהוא בבחינת 'מקרה' - לא טהרה בעצם.

תשובה - טהרה בעצם

תפילה יסודה מקרה, ותשובה יסודה עצם. בלשון ברורה מאד, חז"ל אומרים: תשובה קדמה לעולם. תפילה, לעומת זאת, נתגלתה רק כאשר אדם הראשון התפלל על הגשמים שירדו. נמצא, שכל שפע של מים הבאה לעולם באה לנו על ידי תפילה. זה בחינת מקרה. אבל "תשובה קדמה לעולם" - כלומר זה דבר שהיא בחינת עצם, זה לא דבר שהיא בבחינת מקרה.

טהרת המקוה לעומת טהרה שעל ידי הקב"ה

כל העולם בדקות הוא מקרה. היה זמן שלא היה העולם. לעומת כך, 'קדמה לעולם' הוא דבר שבעצם, היא לא מקרה.

אומרים חז"ל 'שית אלפין שנין הוי עלמא, וחד חרוב' (בלי ליכנס לכל העומק של דברי חז"ל אלו). המציאות של האי עלמא הוא מקרית. רק הקב"ה הוא 'היה הוה ויהיה', הוא מציאות מוחלטת, אבל כל הנבראים במדת מה הם בערך מסוים של 'מקרה'.

'מה מקוה מטהר את הטמאים וכו' אף הקב"ה מטהר את ישראל'. מה ההבדל בין טהרה על ידי מקוה, לטהרה על ידי הקב"ה? מקוה מטהר מדין טבילה, שהיא דבר מקרה, אבל הקב"ה מטהר את ישראל מדין תשובה: "שובה ישראל עד ה' אלוקיך", כוונת הדבר, חזרה לנקודת העצם שהיא לא מקרה. זה המקום שממנו נובע כפרה.

זו אבחנה יסודות בהבדל בין מקוה (טהרה בבחי' מקרה, תפילה, אלו), לים (טהרה מהעצם, תשובה, יום כיפור).

יום כיפור -

טהרה מהעצם שלפני יצירת הולד
ביתר חידוד.

כל הטהרה בעולם יש בה כמה פנים.

לעומת המקוה, אומרים חז"ל התשובה נמשלה לים, שהיא לעולם פתוח. מה גנוז כאן בדברי חז"ל? שהטהרה כאן הוא מעבר מהגדרת מקרה. דבר שהוא עצמי, הוא לא מקרי.

על יום כיפור נאמר 'עצומו של יום מכפר'. מה הכוונה בעומק? אם יש את הכפרה ביום כיפור של 'יום כיפור לשבים ולשאינם שבים' בלי ההגדרה של עצומו של יום מכפר, אז הכפרה היא לא כפרה מוחלטת אלא היא בבחינת מקרה. אבל העצומו של יום מכפר' ביום הכיפור מגלה שהגדרת הדבר הוא - שהכפרה הזו היא לא מקרית, אלא היא תמידית. זה עומק גדר הכפרה ביום כיפור.

תפילה נתקבל בבחינת מקרה, תשובה נתקבל בבחינת עצם

זה ההבדל היסודי בין מקוה לים, בין תפילה לתשובה.

התפילה פעמים מתקבלת ופעמים לא מתקבלת, אבל תשובה לעולם מתקבלת - 'חותרים חתירה תחת כסא הכבוד'.

כאשר התפילה מתקבלת והתשובה מתקבלת, זה לא מאותו מקום של קבלה. תפילה, כאשר היא מתקבלת, היא מתקבלת ממקום של 'מקרה'. לעומת כך, התשובה כאשר היא מתקבלת, זה מגיע ממקום ה'עצם'.

על התפילה אומרים חז"ל 'תפילה עושה מחצה', ומאידך על תשובה אומרים חז"ל 'תשובה מאהבה עושה זדונות זכויות'. כאשר האדם עובר על עבירה בשוגג והוא עושה תשובה, אז התשובה מאירה וגם 'עושה מחצה' - וגם זה בבחינת מקרה. אדם שעובר עבירה בשוגג - זה מקרה. אבל כאשר תשובה 'עושה זדונות לזכויות', זה הופך הדבר להיות דבר עצמי. זה בתשובה מאהבה.

יש טהרה במים, מ' של ארבעה סאה, ארבעים יום. זומדרגת שורש יצירתו. ארבעים יום ליצירת הולד. בצד הקלקול, זה התגלה במבול של ארבעים יום. יש טיפה שממנו האדם נוצר, וחל על זה ארבעים יום. הצורה של הטיפה לוקח ארבעים יום. בקלקול היה מבול של מים של ארבעים יום - לבטל את צורת האדם. הארבעים שמתגלה במים הוא הצורה שנחקקת במים. יש את עצם הטיפה, ועליה נאמר 'דע מאין באת', שזה מיסוד מים, וחל בה ארבעים יום. וא"כ הארבעים שבמים היא הגדרה של צורה.

כאשר באים לעשות טהרה במדרגת מקוה שהוא מ' סאה, הטהרה חלה על מה שהאדם איבד את צורתו מכח חטא. אומרים רבותינו, בזמן החטא האדם משנה את צורתו, וא"כ הטהרה חלה על ביטול הצורה מכח החטא. זה טהרת מ' סאה של המקוה, זה הצורה שנחקקת ביסוד מים.

לעומת זאת, הטהרה שמתגלה בים, זה לא בחינת מ' אלא בחינת נ'. המילה י"ם בגמטריא נ'. זו טהרת יום כיפור, שהטהרה שם חלה מדין 'עצומו של יום מכפר', מלשון עצם, "עצם לא תשברו בו", ומלשון עצימת עינים. שם הטהרה לא ממקום של צורה, אלא ממקום של 'דע מאין באת', מעצם הטיפה שהוא שורש היצירה.

יש כאן שתי מדרגות בטהרה, להבין ברור. יש טהרת מקוה, שיש בה צורה, שיעור של אמה על אמה בגובה ג' אמות. ומה שיעור של הים? אין בה שיעור. "ארוכה מארץ ורחבה מיני ים", הים אין בה צורה, הים מבטל צורה. "הנותן דרך בים" כי הים אין בה צורה.

מקוה על יסודה היא קומה, צורה. מקוה אותיות קומה. על ידי חטא האדם מאבד את קומתו, ועל ידי כניסה למקוה הוא חוזר לקומתו, לצורת אדם שלו.

המקוה מטהר את האדם מעפרו, משכיבה. והטהרת מקוה מחזיר מאותו קומה דקלקול

של עפר ושכיבה, לקומתו של צורת אדם.

אבל לאיפה הים מחזיר אותו? למקום שממנו הוא בא, של לפני הצורה שלו.

זה עומק הטהרה של "לפני ה' תטהרו" ביום כיפור. הקב"ה אין לו דמות, והקב"ה מטהר את ישראל, עומק הדבר, טהרה ע"י הקב"ה לא כמו טהרה ע"י בשר ודם. בטהרה ע"י בשר ודם, האדם רק חוזר לצורתו. אבל טהרה ע"י הקב"ה מחזיר אותו למקום האין, של "דע מאין באת", שזה יום כיפור, שם האדם חוזר ללפני הצורה שלו, ומשם מגיע טהרתו.

זה גם ההבדל בין שאר כלים שטובלים במקוה, לכלי חרס, ש'שבירתם הוא טהרתם'. מה החילוק? בשאר הכלים, על ידי טבילה במקוה הם חוזרים לצורתם - כי הם ברי שינוי. אבל בכלי חרס, צריך להחזיר אותם למקום שאין בו צורה, ומשם טהרתו. טהרת כלי חרס על ידי שבירתם - זה חזרה למקום שאין בו צורה, למקום ה'אין'.

לפי"ז להבין ברור. הגמ' אומרת, מי שראה קרי לביל יום כיפור, ידאג כל השנה כולה, אבל אם השלים את שנתו, מובטח לו שהוא בן עוה"ב. מה ההבדל בין שני קצוות הללו?

ברואה קרי ידאג כל השנה - מה מקום לדאוג? משום סימנא מילתא היא? תינח, אבל אם כן השלים את השנה, למה הוא בן עוה"ב? איך ראיית קרי ביום כיפור הופך אותו להיות בן עוה"ב?

הזכרנו שיש מים תחתונים ומים עליונים ביום כיפור, ורק מים תחתונים נאסרו על יום כיפור, שרק על מים אלו חלה איסור שתייה ורחיצה. אבל מים עליונים לא נאסרו ביום כיפור, וזה עבודת כהן גדול לטבול ביום כיפור חמש טבילות. יש מקוה שהוא טהרת מקרה (כי המקוה פעמים פתוח פעמים לא) ויש ים שהוא טהרה מהעצם (כי היא תמיד פתוח), הארבעים יום מאלול עד יום כיפור הם בחינת מקוה, תפילה, לעומת יום כיפור שהוא

בבחינת תשובה, ים.

ולא במים שהוא 'מקרה'. אם הכהן גדול יבא לידי קרי בלילה, כל 'עצמו' של כהן גדול יצא ממדרגת יום כיפור - שכל ענינה הוא להיות במדרגת 'עצם' שלמעלה מן ה'מקרה'.

חז"ל אומרים שיש שלשה דברים שמטהרין את האדם - מים, תורה, והקב"ה. מה שנוגע השתא לענייננו, יום כיפור מכפר ומטהר מדין התורה. על התורה נאמר 'התורה לא תהא מוחלפת'. הגמרא אומרת 'מצוות בטלות לעתיד לבוא', ובלי ליכנס עכשיו לכל ההגדרות בזה ומה שאמר הרשב"א על זה, אבל, יש צד מסוים במצוות שהם בחינת 'מקרה'. אבל בתורה, אין בה שום צד של מקרה. אפילו המילה "מקרה" שכתוב בתורה הוא לא מקרה. כי 'זאת התורה לא תהא מוחלפת' - לא יכול להיות בו שום מקרה.

על אף שהרמב"ן אומר שצירוף אותיות התורה הם ברי החלפה, אבל עצם אותיות התורה הם לא ברי החלפה. יום כיפור מכפר מדין מתן תורה, ועומק הדבר, כי המדרגה של מעין מתן תורה של הלוחות שניות שהתגלה ביום כיפור מצרף את האדם להמקום של 'התורה לא תהא מוחלפת', ומשם מקור יניקת הכפרה - ממקום שהוא לאו בר החלפה.

רוח הטומאה - חיבור הרוח לעפר, לעומת רוח טהרה - חיבור הרוח למים

ביום השלישי של הבריאה, "יקוו המים אל מקום אחד, ותראה היבשה", וכבר נתבאר שטהרת המקוה ששורשו ביום שלישי הוא בבחינת מקרה.

אבל בעומק יותר, גם ביום שני, ששם הקב"ה הבדיל את הרקיע למים עליונים ומים תחתונים, המים תחתונים כל יסודם הוא מקרה. הם נבדלו מן העליונים.

לעומתם, המים העליונים הם במדרגת עצם. וזה עומק הגילוי של מים ביום שני דמעשה בראשית - שמגלה את שורש טהרה שהיא במדרגת 'עצם'.

שורש כח טהרת המקוה נאמר בקרא, "יקוו המים אל מקום אחד, ותראה היבשה". "יקוו" המים - זה שורש המקוה. ומה המקוה מגלה? המקוה לא מגלה המים - אלא מגלה יבשה. נמצא, שהמקוה מגלה את יסוד העפר - היבשה - והיא לא מגלה את יסוד המים.

ועומק הדבר - כי המקוה ומקרה שורשם אחד. המקוה מגלה מקרה, היא לא מגלה עצם. ולכן יש הגדרה של 'סגי בטבילה במקוה'.

אבל בטומאה חמורה, שצריך "מים חיים", שהיא טהרת המעיין. אי אפשר לטבול במקוה להסיר טומאה חמורה. אלא, כדי להסיר טומאה חמורה, צריך טבילה במים חיים - כלומר, לטבול בדבר שהוא בבחינת 'עצם'.

כל החיבור (**בין איש ואשה**) של השתא הוא בבחינת מקרה, ולכן גם אחרי החיבור יש בחינת מקרה.

בעומק, ב'דע מאין באת', יש בזה שתי מדרגות. האדם צריך לידע שהוא בא מ'טיפה', והוא צריך גם לדעת שהוא מא מטיפה 'סרוחה'. וזה שני דברים. האדם צריך לדעת שבשורש העליון שלו שלפני החטא, הוא בא מטיפה שאיננה סרוחה, הוא בא מטיפה קדושה. אבל הוא גם צריך לידע שכיון שאנו נמצאים אחרי החטא, אז מצד זה הוא בא מטפה 'סרוחה'.

עומק טהרת יום כיפור - הארת הלוחות שניות שמצרף את האדם לבחינת 'עצם'

המשנה אומרת שביום כיפור, מעוררים את הכהן גדול משינה כדי שלא יבא לדי קרי.

בפשוטו, זה שלא יהיה בעל קרי. אבל בעומק יותר, כי אם יבוא לידי קרי, אז הוא מופקע מכל מדרגת יום כיפור. ואז בעומק הכהן גדול לא יכול לטבול ביום כיפור - כי טבילתו במים צריך להיות במים שהוא 'עצם',

מאד, באים מיסוד העפר (ובהגדרה דקה יותר, כל העיכובים באים מהסתירה בין אש ומים), כל עיכוב נקרא יסוד העפר. דבר שהולך לאט - האיטיות שלו נובע מיסוד העפר שמעכב את הדבר ומאטה אותו.

דוגמא ברורה לכך, והיסוד הוא ברור: אילו אדם לא חטא, כל הבריאה היה מגיעה אל תכליתה בששה ימים. לאחר החטא, נאמר "אל עפר תשוב", כל התהליך של הבריאה הפך משש ימים להיות 'שית אלפין שנין' - הכל הופך להיות 'לאט'.

לפי"ז, המקוה לא מטהר לגמרי, כי המקוה לא מטהר מטומאה חמורה. לאחר הטבילה במקוה, האדם עדיין נשאר במדת מה ליסוד העפר. במקוה, הוא נטהר במ' סאה, שהגמטריא שלה הוא "לאט" - כי בעומק, טהרת המקוה הוא לא טהרה גמורה, כי עדיין אחוז בה יסוד העפר החובקת בה.

לעומת זאת, הטהרה על ידי ים מטהרת את אדם משורש כל הטומאות. זה לא מדין 'לאט' של מ' סאה, אלא זה מטהר באופן של "רחבה מיני ים". שם, הטהרה לא מגיעה ממקום 'לאט' - כי שם אין גילוי יסוד העפר. אלא שם בים, הגילוי הוא "ורוח אלקים מרחפת על פני המים".

זה סוד הגלים במים. אמר הגר"א שגלי הים הם הרוח ששורה במים. זהו "מקולות מים רבים". בחיבור הרוח לעפר, העפר ממעט את תנועת הרוח. לעומת כך, בחיבור הרוח למים, זה רוח אלקים, שהיא מרחפת על פני המים - זה שורש כל הגלים כולם.

מים של ראש השנה ומים של יום כיפור

נעמיד הדברים עכשיו באופן למעשה.

הארבעים יום של חודש אלול עד גמר יום כיפור הם בחינת מי מקוה. כל סוד חודש תשרי הוא בצורה של מים. ראש השנה, יום כיפור, וסוכות הם גילוי של יסוד המים.

אבל יתר על כן. ביום הראשון דמעשה בראשית נאמר "רוח אלקים מרחפת על פני המים". הוזכר לעיל שהרוח הטומאה חלה על יסוד העפר. עצם הטומאה היא רוח, כי הטומאה נקראת "רוח טומאה", ועל מה היא חלה? על עפר. ביום ראשון שנאמר "רוח אלקים" על מה ה'רוח אלקים' חלה? נאמר להדיא בקרא, "על פני המים", הרוח חלה על מים. וכידוע מרבותינו, המילה "מרחפת" זה רפ"ח מת (רפ"ח נצוצות שנפלו), שזה שורש מיתה - כלומר, הרוח הזה מוציא את הכל מנקודת מות. ה"רוח אלקים" היה על המים, וכתוב "והרוח אלקים תשוב" - היא לא יורדת למטה כנפש הרשע, היא לא נעשית לרוח הטומאה, אלא, הרוח שחלה על יסוד המים הוא רוח טהרה.

כמובן שגם המים נעשים טמאים על ידי רוח טומאה. אדם בבוקר שנגע במים קודם נטילת ידיים, גם המים 'נטמאים' על ידי רוח הטומאה שעליו. ושם הרוח הטומאה, שעד עכשיו היה על העפר, עכשיו חלה גם על המים. אבל ביסוד הדברים, אם זה לא מים מובדלים, שהם המים התחתונים - אלא הם מים מצורפים, שהם המים עליונים - אז הטומאה לא יחול על מים כאלה.

טהרת מקוה אינו יציאה לגמרי מעפר, לעומת

טהרת ים שהוא חיבור למים

מקוה צריך ארבעים סאה. ולומדים חז"ל את זה מהפסוק "מי שילוח הולכים לאט", ודורשים חז"ל, לאט שקול בגמטריא מ', מכאן לפינן שמקוה צריך מ' סאה. מה כתוב כאן? שגדר טהרת מקוה של מ' סאה נלמד מדין "לאט", מים שהולכים לאט שזהו מ' סאה.

נתבאר לעיל שמקוה הוא בחינת מקרה, וים הוא בחינת עצם. נתבאר בדברי חז"ל שהליכה למי מקוה נקרא 'מעט'. מדוע המים אלו הולכים לאט, ולא מהר? כי יש דבר שמעכב אותו. כל העיכובים, בלשון כללית

גילוי טהרת העולם על ידי ברד דקדושה שמתגלה בכל טבילה במקוה

בכל טבילה שבאדם טובל במים לטהרתו, האדם יוצא מיסוד העפר, והוא נכנס כולו למים - זה עומק טהרת המקוה. השורש הטהרה הזה מתגלה במדרגת ברד דקדושה.

הברד יש לה שתי פנים: הברד הופך להיות אבני ברד, אבני כותל, וגם הברד מיד חוזר והופך להיות מציאות של מים. כאן מונח עומק התיקון שמתגלה בברד.

אם כל מה שנראה לך כעפר באמת מתגלה כמים, זה בעצם טהרת כל הבריאה כולה. 'מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקב"ה מטהר את הטמאים' - מה עומק הטהרה? שכל מה שנראה לך כעפר הוא חוזר להיות מים. זה עומק כח הברד, שלוקח דבר שנעשה עפר ממים, שבצד הקלקול זה יורד למטה, ובצד התיקון הוא חוזר ועולה מיד להיות מים. וכאן מתגלה איך כל עפר חוזר להיות מים.

זה העומק ברד בשעת מתן תורה ששם 'פסקה זוהמתן', כי שם כל העפר חזר להיות מים, ואז אין מציאות של זוהמא. השורש הפנימי של ברד הוא בעצם הכח לטהר כל הבריאה כולה - לגלות מדרגת שמים בארץ.

הברד מוריד את האש ומים, או באופן של קלקול ומלחמה, או בצד התיקון לגלות למטה את מדרגת שמים, מים ואש ורוח בינתיים, בלי השפלה לעפר דקלקול, אלא השפלה לעפר וחזרה למים.

זה נקרא בעומק "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי גם אעלך עלה". זה מתגלה בברד, שהברד מוריד ועולה.

הטל חוזר לעילא לשמים ממש. לעומתו, יש דבר שנשאר למטה אבל הוא הופך כל עפר למים. זה נקרא ברד - וזה שלימות טהרת כל הבריאה כולה. (מהות המידות 052 מים - ברד)

הזכרנו שבתחילה יש המשחה על ידי המים, וזה בראש השנה. לאחר מכן, יש טהרה במים על ידי יום כיפור. ולאחר מכן, יש דין של המים בחג סוכות.

אלו הם שלשה פנים שורשיים בהתגלות יסוד המים שבחודש תשרי. נתבונן עכשיו, לפי מה שנתבאר השתא.

ראש השנה הוא "יום הרת עולם", זה הריון, תחילת הויית הנבראים. זה יום אחד בשנה שחוזרים ללידת העולם שאין בו חטא. זה יום של המשחה בלי סוף, שבו ממליכים את הקב"ה על ידי המים השורשיים. שם מושחין על ידי המים, שהם המשך ואין להם הפסקה. 'מלך' בגמטריא המשך. שם בראש השנה, המים באים להמשיח את הקב"ה המלך.

אחרי כן בא מים של יום כיפור, והם באים להוציא האדם מידי טומאה. לעומת המים של ראש השנה, שהם מים מעיקרא, שלא היה בהם חטא עדיין, ולכן המים של ראש השנה לא באים לטהר. התגלות יסוד המים של יום כיפור הוא בבחינת מי מקוה, וליכנס לתוך מים שאין בהם חטא. יום כיפור הוא בחי' ים. כלומר - מדין המקוה, מכניסים למדרגת ים.

...המים שאנו נזכים 'לטבול' בהם ביום כיפור - מכח אותם מים, יש לנו להמשיך את זה לסוכות, ומשם לכל השנה כולה. וזה לא רק מדין טהרה שעל ידי בחינת 'מקוה', אלא זה מדין טהרה שעל ידי בחינת 'ים'.
(מהות המידות 048 מים - גילוי יסוד המים בחודש תשרי)

מבול - טהרת העולם

זהו מימי הטהרה שכל העולם נטהר במי המבול, או מדין מקוה או מדין מעיין. העולם נטהר על ידי מי המבול, וזה היה טהרת העולם מקלקול דעומק של דעפר, ששם היה חזרה של העולם להעומק דתיקון של יסוד המים. בלשון אחרת, זה היה חזרה של עומק רע לעומק טוב. (מהות המידות 049 מים - עומק)

שתי מדרגות של רחיצת כל הגוף - סילוק העפר וסילוק המים תחתונים

יש רחיצה מעפר, "ורחצו רגליכם", וזה רחיצה התחתונה, לרחוץ מפסולת העפר. ויש רחיצה ממים, שהאדם רוחץ את עצמו ממים התחתונים. זוהי רחיצה עליונה.

שורש דין רחיצה וטבילה, כאשר יש חיבור בין איש ואשה יש דין של טבילה, וזה לא מדין מגע כי נגיעה בבית הסתרים לא מטמאה, אלא יש דין מיוחד של "ורחצו", לטבול את גופם. מה עומק הטבילה שמתגלה שם? לטבול מהטיפה שיוצאת ממקום הבטן. האיש מקבל טומאה ממקום בטנה של האשה, והרחיצה במים מעלה את הטיפה של מדרגת בטן אל מדרגת מחשבה שבמוח.

כל עומק הרחיצה ביסודה הוא לרחוץ את השליש התחתון של הגוף, כל הטבילה מטומאות כמו קרי זוב ונדה כל אלו יוצאים משליש התחתון של הגוף, והטומאה שבא מדבר שבחוץ כגון טומאת משכב ומרדס ומגע וכו', כל אלה בדקות הם טומאה הבאה מיסוד העפר, מ'משכא דחויא' שבא מהחוץ שזה יסוד העפר. אבל הטומאות שיוצאות מהגוף, על דרך כלל באות משליש התחתון של הגוף.

וכאשר האדם נטהר, אומר הנפש החיים, כל קומת הנפש הוא מעשה דיבור ומחשבה כנגד נפש רוח ונשמה, זה עומק הטבילה ליצור לעצמו קומה, ובלשון דקה טבילה בעומק הוא לרחוץ ממים תחתונים ולהחזיר את מדרגת הטיפה של האות ברית קודש, במדרגה התחתונה, בטן, טבור, ולעלות אותו אל מקור שורשו העליון למדרגת המחשבה, של טיפה שבמוח.

זה עומק דברי הרמב"ם שהטבילה במקוה נקרא טבילה במימי הדעת. כי הטבילה פועלת את החזרה של מים דשליש תחתון

של הגוף, הבטן, למדרגת שלישי עליון, מדרגת הראש. זה פנימיות טבילה, לא רק להסיר את העפריריות של עפר, אלא להסיר את הפסולת של המים עצמם ועל ידי כן הטבילה עולה עד למעלה.

זה ההבדל היסודי בין נטילת ידיים לטבילת הגוף. בנטילת ידיים אם הוא שופך על ידו פחות מרביעית, עלתה לו הנטילה אבל המים עצמם מקבלים טומאה. לעומתו כאשר האדם טובל במ' סאה, לעולם המים נשארים בטהרתם.

מה שורש ההבדל? בנטילת ידיים הוא מטהר רק חלק מגופו. מאיזה מים הוא נוטל את ידיו? המים התחתונים של שלישי התחתון שבגוף, הבטן, שהם המים שנבדלו על ידי הרקיע.

מצד כך, המים האלו בנטילת ידיים הם בעצמם לא מים טהורים לגמרי. כי מים אלו שורשים בהבדלות. הם מטהרים את ידיו, אבל הם יכולים לחזור ולהטמאות על ידי ידיו. כי מעיקרא הם מטהרים רק חלק, וחלק יכול לקבל טומאה. לעומתו כאשר האדם טובל כל גופו במים של מ' סאה, הם חוזרים להיות מים עליונים, ושם המים מטהרים הכל. לעולם הטומאה חלה רק על 'חלק', אבל ה'כל' תמיד נשאר טהור.

(שורש המים ברוח, אומרים חז"ל מים מרוח. כאשר האדם טובל במים לטהרתו לאחר שהערב לו שמש, כלומר הוא צריך תנועה של רוח שלימה להצטרף למים. לא סגי במים בעצמם, אלא הוא צריך גם לתנועת רוח. זה דין של הערב שמש בכללות.)

מדרגת מים כאשר היא מתגלית בשלימותה, המים אינם מקבלת טומאה. זה דין של מקוה, אותיות קומה כידוע, המקוה לעולם אינו מקבל טומאה, כי שורשו במים העליונים, בחלק העליון של המים, ומים העליונים לעולם לא מקבלים טומאה.

קומה בחכמה - זה מי בונה קומה של הדרגה בדברי תורה הק', הוא רואה את הדבר מראשיתו עד אחריתו, הוא בונה קומה של דברי תורה.

לעומת כך, מי שלומד תורה ומתחבר לתורה לשמה, 'ונעשה כמעין המתגבר'. הוא מגיע לשורש נקודת נביעת החידוש בדברי תורה - הוא יש לו טהרה שהיא טהרה מטומאה חמורה, כי הוא טבל במדרגת מעיין.

כמו שבגשמיות יש מדרגה של נטילת ידים, ויש מדרגת טבילה במקוה, ויש מדרגה של טבילה במעיין, כן בעסק התורה יש שלשת מדרגות הללו.

מי שלומד פרטים של תורה לעצמם - אז מדרגת הטהרה שלו היא נטילת ידים.

ומי שבונה קומה בדברי תורה - מדרגת טהרתו היא מקוה. זה מטהר רק חלקים של הקומה.

ומי שמתחבר לנקודת שורש החכמה שנעשה כמעין המתגבר - מדרגת טהרתו היא מדרגת מעיין. המעיין הוא תמיד זך ותמיד מתחדש. מעיין מזכך את כל האדם וגם נותן לו חידוש תמידי, נעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, לעולם נובע עוד ועוד. זוהי המדרגה הפנימית שנקרא טהרה במדרגת חכמה.

האדם חייב תחילה לטבול במדרגת מקוה קודם שהוא טובל במדרגת מעיין, זה הקומה של סדר העבודה מתתא לעילא, אבל אם האדם לומד תורה במסירות נפש ולשמה אז הוא יכול להגיע למדרגת טהרת מעיין לפני מדרגת בנין הקומה. אמנם, לעולם המדרגה העליונה אינו שולל את המדרגה התחתונה. גם כאשר האדם מגיע בפנימיות למדרגת מעיין, לא כל חלקי נפשו נמצאים שם. יש נקודה עליונה בנפשו שנמצאת שם, אבל

אלו הם שני פנים של טהרה. פנים של טהרה תחתונה זה טהרה בתוך המים התחתונים, ומצד כך עיקרו לסלק את יסוד העפר, ועל אף שזה "וטהר במים" אבל עדיין זה בערך של מים תחתונים. ופנים של טהרה עליונה, שהטיפה שבמוח חוזר למדרגת רוחו, זה טהרה במים עליונים, שם האדם חוזר למים עליונים. זוהי טהרה השלימה. (מהות המידות 062 מים - חכמה)

טהרת מקוה וטהרת מעיין

יש לנו שתי מדרגות של טהרה: יש טהרה מדין מקוה, ויש טהרה מדין מעיין.

שורש טהרה הוא ביום שלישי דמעשה בראשית, "יקוו המים אל מקום אחד ותראה היבשה", יקוו מלשון מקוה, שם מונח טהרה זו. אבל המים הללו הם לאחר ההבדלה של המים של יום שני, ששם נאמר "ויהי מבדיל בין מים למים".

לעומת כך, מדרגת מעיין שורשו במדרגת הטיפה כפי שהיא שנמצאת במוח, במקור המעיין שלה.

מקוה - הוא קומה של מים תחתונים שמצורפים למים עליונים. אבל עדיין הוא טובל במים התחתונים, רק שהמים הללו מצורפים לעליון.

לעומת כך, טבילה במעיין, שנצרכת לטומאה חמורה, זוהי טבילה במים עליונים, לא במים התחתונים. (שם)

שלשה מדרגות של עסק התורה - נטילת ידים, מקוה, ומעיין

מהו מדרגת חכמה של טבילה במקוה, ומהו מדרגת חכמה של טבילה במעיין?

טבילה בחכמה היא טבילה במים. מדרגת

יהיה כמי שנכנס שם לטבול, שזה כל צורת הטהרה שאנחנו מכירים עכשיו. אלא הטהרה פנימית שיתגלה בחכמה הוא, שזה יגלה מציאות של חכמה בכל. זה התפיסה שאין שום סתירה בבריאה.

בכל הטבילות שאנחנו מכירים עכשיו, אני לוקח דבר ומכניס אותו לתוך המים. שמת המים עליו. אבל מה תוצאת הדבר? יש מים והכנסתי אל תוך תוכו את הדבר שאני רוצה להעלות מטומאה לטהרה. זה כל תפיסת הטהרה של השתא שאנחנו מכירים בהאי עלמא. בתפיסת טהרה של השתא, הדבר הטמא נבלע אל תוך הדבר המטהר. השורש לזה ב"יקונו המים אל מקום אחד", ואז אפשר לטהר לא רק עפר אלא גם אפשר לטהר מים. כל הטהרה הזו במדרגת בליעה, שהדבר בולע דבר אחר.

אבל בטהרה העליונה, של "כולם בחכמה עשית", שהתורה נמשלה למים, שם תפיסת הטהרה לא נובעת מתפיסת בליעה. אלא שם הטהרה מגיע מעצם הדבר עצמו, שמגלה שכל דבר הוא מים.

מדרגת טהרה דלעת"ל מגלה שמעיקרא אין טומאה

ארבעים סאה של מים לעולם לא מקבלים טומאה. כל טומאות בעולם שיפלו לתוך מ' סאה הללו אינם מטמאים את המים של מ' סאה. יש מים שנטמאו שמתטהרים על ידי השקה, אבל מ' סאה של מים לעולם לא מקבלים טומאה.

השורש בכך במים דיום ראשון של מעשה בראשית, ששם כל העולם מלא מים. אם כל העולם מלא במים, אז אין מים בעולם שיכלו להטמאות! לא רק שהמים נטהרים על ידי השקה. אלא אם כל העולם מלא במים, לעולם המים אינם יכולים להטמאות, ונמצא

הרובדים הנמוכים בנפשו עדיין לא נמצאים במדרגת מעיין. לעולם אין לשלול את בנין קומת בנפש מפני התפיסה הגבוהה.

אלו הם שלשה מדרגות של חכמה שהתורה נמשלה למים, שלשת חלקי טהרה שהם מונחים במדרגת חכמה: נטילת ידים, מקוה, ומעיין. מדרגת מעיין - היא בעצם שלימות החזרה לשורש הטיפה שבמוח. (ש)

טהרה למעלה ממדרגת ממעיין - טהרת כל העולם לעת"ל

טהרה דלעת"ל - טהרת כל העולם

למעלה ממדרגת מעיין, יש את המדרגה של "כולם בחכמה עשית".

כאשר נטמא כלי והאדם טובל את הכלי, הוא טובל רק כלי אחד. ואם האדם עצמו נטמא הוא צריך לטבול את כל גופו, כל הקומה שלו.

בכל טבילה שקיימת בבריאה שאנחנו מכירים, זה טבילת חלקים. כאשר האדם בא אל מים לטהר, המים מטהר רק חלקים. אבל על לעת"ל נאמר "טל תחייה מחייהו", שם הקב"ה יטהר את עולמו.

בכל השנה כולה אנו מקבלים רק חלק של טהרה. למעלה מכך ביום כיפור יש "זרקתי עליכם מים טהורים", הקב"ה זורק מים טהורים על כל ישראל. אבל יוה"כ מטהר רק את ישראל, ולא את האומות העולם.

אבל לעת"ל הקב"ה יטהר את עולמו במים המטהרים את כל העולם כולו. זוהי מדרגת "כולם בחכמה עשית". זה לא רק מעיין, שמטהר מנקודת נביעה, שמטהר רק מי שנכנס לתוכו ולא מעבר לכך. אלא, מדרגת "כולם בחכמה עשית" זה מדרגת טהרה שמטהרת כל הכולם כולו. הטהרה שם לא

שמעיקרא המים לא קיבלו טומאה.

העתיד, יש כח של חרטה על העבר, ועל ידי כן העבירה נעקר למפרע.

כל אדם על דרך כאשר עובר עבירה ועושה תשובה, כל בעל תשובה, צריך לטבול במקוה. כאשר הוא טובל, לכאורה הטבילה הזו היא רק מכאן ולהבא, היא לא עוקרת למפרע. כי הרי טבילתו הוא רק מכאן ולהבא.

נמצא - שתשובתו במדרגה אחת, אבל טהרתו במקוה היא במדרגה אחרת. תשובתו מהני למפרע - אבל טבילתו במקוה הוא רק מכאן ולהבא. ולכן כל הטהרות שיש בידינו הם לא טהרות שלימות. למה? כי על אף שהתשובה עוקרת למפרע, אבל טהרתו וטבילתו במקוה היא רק מכאן ולהבא ולא למפרע.

אבל כאשר מתגלה לעת"ל שכל העולם כולו מלא במים - זה יגלה שמעיקרא הכל מלא במים. ונמצא שטבילתו במים היא טהרה למפרע, ולא רק טהרה מכאן ולהבא. זה יגלה שכל הטומאות היו בתוך אותה מים, וממילא מעיקרא לא היה כאן טומאה. וא"כ בדקות יותר, הגילוי של לעת"ל מגלה לא רק שטהרתו במקוה עולה לו למפרע, אלא זה מגלה שמעיקרא לא היה טומאה. נמצא - שגם תשובתו וגם טהרתו למפרע הוא. (שם)

נגיעה בטהרה עליונה שעל ידי הקב"ה כביכול

זוהי האבחנה של 'מה מקוה מטהר את ישראל, אף הקב"ה מטהר את ישראל'. מה ההבדל בין טהרה על ידי מקוה לטהרה על ידי הקב"ה?

המקוה מטהר את הטמאים מכאן ולהבא. אבל כאשר הקב"ה מטהר את ישראל, הוא ית' נקרא "היה הווה ויהיה", וכל מי שטובל אצל ית' שמו כביכול, זה לא בהווה, אלא הוא טובל ב"היה". זה הטבילה באבחנה של "הקב"ה

מצד מדרגת "כולם בחכמה עשית", הכל מלא מן המים, זה דברי הגר"א, ומצד כך מתגלה שלעולם לא חלה טומאה בעולם. כמו שמתגלה במציאות התחתונה בעפר 'סדנא דארעא חד הוא', מעין זה מתגלה יותר למעלה גם במדרגת מים, בגילוי דלעת"ל שכל העולם מלא במים - וזה יגלה שלעולם לא יכול לחול מציאות של טומאה.

אם יש חפץ בתוך מקוה והאדם נגע בו בתוך המקוה, האם הוא נטמא במקוה ולאחר מכן הוא נטהר על ידי המקוה? או שלעולם הוא לא נטמא? אם כל העולם כולו מלא במים, זה מגלה מציאות שלעולם אין מציאות של טומאה. זה מגלה שהאדם לעולם היה נמצא בתוך המים, בתוך אותו מציאות של טהרה.

כל העולם מליאה במים - וזה מגלה שמעיקרא אין מציאות של טומאה בעולם. הטהרה של "כולם בחכמה עשית", שזה הטהרה של כל העולם מליאה במים כדברי הגר"א - אם כל העולם עדיין מלאה במים, אין מציאות של קלקול בבריאה, כי כל העולם עדיין מליאה במים.

כאשר יתגלה המציאות של ה'אורייתא' בעולם, שזה התגלות של השורש - שההלכה שלה היא האבחנה של מים - זה מגלה טהרה על כל חלקי הטומאה שהיו בעולם. וזה לא יהיה טהרה של מכאן ולהבא - אלא זה יגלה שהכל טהור למפרע!

תשובה וטהרה למפרע

לפי"ז אפשר להבין נקודה עמוקה.

יש מדרגה שנקראת תשובה. כל יסוד כח התשובה דומה לדיני נדרים, כמו שאומרים רבותינו כידוע מאד. נדר נעקר למפרע, וכן התשובה פועלת למפרע. יש כח של קבלה על

מטהר את ישראל". הקב"ה מטהר את ישראל במדרגת למפרע. (שם)

מטמאים.

על אף שלכאורה מי 'נדה' זה שם של טומאה, ולא שם של טהרה, אבל בערך למדרגת מעיין, אז המקוה שהוא מדרגת מ' סאה הוא 'נד ממקור שורשו'. ולכן בעומק, מי מקוה, מ' סאה של מים, נקראים מי נדה. מ' סאה נקראים מי נדה - כי עצמיות של המים הם נדו ממקור שורשם. על שם כן נקראים מי נדה.

מים שנדו ממקור שורשם - הם מתנתקים מהמקור המעיין שלהם.

טהרה מקוה מגלה רק בחינת מ"י שבמים

האבן עזרא אומר שכל מים הוא לשון יחיד. יש לשון של 'מימות' העולם שזה לשון רבים, אבל לשון מים הוא לשון יחיד. טבע המים להתחבר עם כל טיפה וטיפה של מים, הם מתחברים אהדדי. כל מדרגת מים הוא מדרגת רבים. והמים הוא לשון יחיד כי בעומק, בכל מים, ה'יחיד' שבה כולל את הכל. אבל הגדרת המים שהוא שכל טיפות שבמים מצטרפים אהדדי.

מי נדה - מה הגדרתה? זה מדרגת "מעט מים". זה מים שכל טיפה נבדל מהדדי ולא מצטרפים. על שם כן כל מקוה של מ' סאה מים נקרא "יקוו המים אל מקום אחד", הם מים שנדו ממקומם מעיקרא ונקוו אל מקום אחד, ונעשה מקוה. ולכן מי מקוה נקראים מי נדה, כי המים הללו נדו ממקומם.

מצד כך, מים מורכבים מאותיות מ' י' מ', כאשר מ' אחת שנדה מהמים, זה נקרא 'מי הנדה'. מהמקום מים נעשה 'מי', זה מ' אחת שנדה מן המים.

ידועה לשון הגמרא 'אל תאמרו מים מים'. מה השורש של 'מים מים'? "ויהי רקיע מבדלת בתוך המים". אז מצרפים המים לאחד, בלי

טהרת מקוה אינו טהרה השלימה

אומרת הגמרא במסכת עבודה זרה, כל מים של מ' סאה נקראים 'מי נדה', כי 'ראויה נדה לטבול בהם'.

הדבר צריך הבנה: וכי רק נדה ראויה לטבול בהם? הרי יש הרבה טמאים שראויים לטבול במ' סאה. יש טומאה חמורה כזבה שצריך טבילה במעיין ויש את הטומאה הקלה שסגי במי מקוה, אבל ברור שסגי במי מקוה אינו רק לנדה.

אלא, ביאור הענין כך. 'ראויה נדה לטבול בהם' - הכוונה הוא, שהמים עצמם הפכו להיות 'מי נדה'. לא רק נקראים מי נדה כי ראויה לנדה לטבול בהם, אלא עומק הדבר, המים עצמם של המקוה הופכים להיות במדרגת 'מי נדה'.

ביאור הדבר, רש"י בפרשת חוקת אמר שהלשון נדה מלשון הזאה, מלשון זריקה. הרמב"ן ועוד אומרים, לשון נדה כי כולם נדים ממנה - מלשון מנודה. זה היה הדרך העולם להתרחק מנדה וכמו שראינו אצל מעשה רחל בתרפים.

מי נדה, מים של מ' סאה, זה מים שהפכו להיות מי נדה. המים הללו הפכו להיות מנוודים, מרוחקים מהשורש, מים שנדו ממקורם.

מים של מ' סאה לעולם לא מקבלים טומאה. מתי המים מקבלים טומאים? דוגמא ברורה היא שבעה משקין שמקבלים טומאה. כאשר המים נעשים תלושים ממקורם, אז הם עצמם מקבלים טומאה. כל זמן שהמים נמצאים במקור שורשם במעיין או במ' סאה, כאשר מכניסים טומאה לתוך המים, המים לא

ההבדלה של הרקיע המבדיל.

לעניננו דידן, 'דע מאין באת, מטיפה' - האדם מגיע מטיפה. מאיזה מדרגת מים כל אדם נוצר? ממדרגת 'מעט' מים. כל טיפה מלשון טף, מעט, קטן.

שורש כל היצירה שלנו בא ממדרגת "מעט מים". שורש יצירת האדם בחכמה, "אשר יצר את האדם בחכמה", וחכמה שורשו במים, 'הוי כל צמא לכו למים'. מה ההבדל בין שורש יצירת אדם הראשון לשורש היצירה של כל אדם שנולד אחר החטא? אדם הראשון נברא ממדרגת מים של מדרגת כל מים, אבל כל אחד מאיתנו בא מטיפה, מ"מעט" מים. זה מים שהתנתקו מכח החכמה שבמוח, וירדו למטה.

כל טבילת עזרא הוא מחמת שכל אדם נולד מקלות ראש, מטיפה של מים. מהו קלות ראש? כללות מדרגת המים נאבדה, ועכשיו מתגלה רק מדרגת טיפה של מים. זה עומק כל יצירת האדם עכשיו.

לכן עזרא תיקן שתקנתו של כל אדם לטבול במקוה של מים. אבל, עדיין אין זה תקנה שלימה, כי טבילה במקוה אינו עדיין כמו טבילה במעיין. כי מקוה הגדרתה מי נדה, מדרגת "מעט מים". זה בעומק רק האותיות מ"י של מים, ונעלם המ' האחרונה של המים.

מים בגמטריא צא, בגמטריא אמן בעם הכולל - אמן שורשו באמונה. אצל משה נאמר "יען לא האמנתים ביי" וכו'. אם היה מתגלה מדרגת מים, אז היה מתגלה מדרגת אמונה ולא היה מתגלה פגם שהמים יצאו רק טיפין טיפין מכח הכאת הסלע. אלא היה מתגלה מ-י-ם של מים. אבל בקלקול, איזה חלק של המים התגלה? רק מ"י, מדרגת מי נדה. כאשר משה היכה את הסלע ויצא רק מעט מים, זה היה מדרגת מ"י שבמים, לא מדרגת מ-י-ם, ובמדרגת מ"י בלבד אין התגלות של אמונה.

בתיקון, מים מגלה מדרגת אמונה. בקלקול, מים מתגלה כמי נדה, מ"י ולא במדרגת מים. זה העומק של "יען לא האמנתים". במדרגת מ"י, אין מדרגת אמונה.

...מי מקוה מוגדר כמי נדה. זה מדרגת מים שנדו והתרחקו ממקור שורשם. (מהות המידות 065 מים שאין להם סוף בנפש)

טהרה במעיין

למעלה ממדרגת מקוה, יש מעיין. כל מעיין מלשון עין. בהבנה פשוטה, מעיין מלשון עין כי כמו שהאדם שם אצבעו בעין ויצא ממנו מים, כן מעיין יש בו מים, מים היוצאים מן העין. אבל בעומק, מעיין נקרא מעיין כי זה דומה לעין. זה מים שאין להם סוף - למעלה מראייה.

יש מקוה, מדרגת מי נדה, מלשון נד ממקור שורשו. ולמעלה מכך יש מדרגת מעיין. זה מים שמגיעים ממקום החכמה, ממקום מראייה. זה נקרא מים שיש להם סוף. אלו הם מים במדרגת ראייה. שורש הראייה ב'אור שהקב"ה נברא ביום הראשון, אדה"ר צפה בו מסוף העולם ועד סופו'. יש סוף לאותו ראייה, או אין סוף לאותו ראייה? יש סוף. רק כמובן שזה לא סוף של עלמא דידן שכל אחד רואה לפי מדרגתו. אלא במדרגת ראייה בשורשו, הוא רואה מסוף העולם עד סופו.

בלשון רבותינו, כל מים השתלשלו מן האור. ולכן מדרגת מים שיש להם סוף הם מדרגת ראייה לפי מדרגת האור, לפי מדרגת ראייתו. זה נקרא מעיין, מ-עין, מעין מדרגת העין שמתגלה לפי גבול ראייתו. זה מדרגת מים של מעיין. (שם)

טהרה על ידי מים שאין להם סוף - למע' לה ממדרגת מעיין

למעלה ממדרגת מעיין, יש מדרגת מים

שאינ להם סוף.

צורה ולהלביש עליו צורה ולהפשיט מעליו צורה ולגלות בו מהלך בדיוק הפוך מהמהלך הראשון - שאינו סותר כלל למהלך הראשון. על אף שבודאי הצורה הראשונה היא דלא כצורה השנייה.

...והתכלית כמובן לא רק לגלות את המים שאינ להם סוף - אלא לגלות את אין סוף עצמו, הוא ית' שמו. (שם)

... כביכול כאשר הקב"ה מטהר את ישראל, הוא מטהר אותם במים שאינ להם סוף. בלשון רבותינו, זה נקרא 'מימי אור העליון שאינ להם סוף'. מהי הטהרה במדרגת מימי אור העליון שאינ להם סוף?... זה גילוי של אורו ית' שמו, שנקרא גילוי ית', שמתגלה במים.

... כאשר האדם עוסק בתורה במדרגת מים שאינ להם סוף - זה נקרא תורת ה'. זה לא מים שיש בהם צורה. הרי המים בטבעם - אין להם צורה.

... כאשר מתגלה המדרגה העליונה של המים, שזה מים פשוטים מעין מה שנאמר ביום ראשון של מעשה בראשית, ששם היה רק "מים על פני תהום", והיה "רוח אלוקים מרחפת על פני המים" - אבל לא היה צורה במים הללו. מצד כך, זה היה מים שלא חל בהם 'גיבל את עפרו'. אלא זה מים הנמצאים בפשיטותם הקודמת. הם מים שלא חל בהם צורה. זה נקרא מים שאינ להם סוף.

...מים שאינ להם צורה במעמקי הנפש, זה אדם שיכול לקחת כל דבר חכמה שאינ בו

